

UKRAJNA OKTATÁSI ÉS TUDOMÁNYOS MINISZTERIUMA

II. RÁKÓCZI FERENC KÁRPÁTALJAI MAGYAR FŐISKOLA

JÓVÁHAGYTA

a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Tudományos Tanácsa

2024. március 25-i ülésének 3. sz. jegyzőkönyve alapján

A módosításokkal és kiegészítésekkel,

amelyeket a Tudományos Tanács

2025. április 24-i ülésének 3. sz. jegyzőkönyve hagyott jóvá

Hatályba lépett a rektor

2025. április 25-i, 51. számú rendeletével

A Tudományos Tanács elnöke _____ Csernicskó I.

KÉPZÉSI PROGRAM

„ÓVODAPEDAGÓGIA”

A FELSŐOKTATÁS SZINTJE: **Második (mesterképzési) szint**

A FELSŐOKTATÁSI VÉGZETTSÉG FOKA: **Mester**

TUDOMÁNYTERÜLET: **01 Oktatás / Pedagógia**

SZAK: **012 Óvodapedagógia**

VÉGZETTSÉG MEGNEVEZÉSE: **Okleveles óvodapedagógus**

JÓVÁHAGYÓ LAP
az „ÓVODAPEDAGÓGIA”
képzési programhoz

1. A képzési program szakmai felelőse:

CSICSUK Antonina, a pedagógia tudományok doktora, professzor, a Pedagógia, Pszichológia, Tanító, Óvodapedagógia, Oktatási Intézményvezetés Tanszék professzora

2. A program kidolgozói:

BIDA Olena, a pedagógia tudományok doktora, professzor, a Pedagógia, Pszichológia, Tanító, Óvodapedagógia, Oktatási Intézményvezetés Tanszék tanszékvezetője

KUCSÁJ Tetjana, a pedagógia tudományok doktora, professzor, a Pedagógia, Pszichológia, Tanító, Óvodapedagógia, Oktatási Intézményvezetés Tanszék professzora _____

_____ 2025.

3. A II. RF KMF Pedagógia, Pszichológia, Tanító, Óvodapedagógia, Oktatási Intézményvezetés Tanszékének tanszékvezetője _____ BIDA Olena

_____ 2025.

4. A Tanulmányi Osztály vezetője _____ FÜZESI Zsuzsanna

_____ 2025.

5. A Minősegbiztosítási Osztály vezetője _____ RÁCZ Béla

_____ 2025.

6. Oktatási-módszertani rektorhelyettes

_____ BERGHAUER Sándor

_____ 2025.

7. Tudományos és minősegbiztosításért felelős rektorhelyettes _____ FODOR Gyula

_____ 2025.

8. Rektor _____ CSERNICSKÓ István

_____ 2025.

ELŐSZÓ

A „Óvodapedagógia” mesterképzés programja az 01 Oktatás/Pedagógia tudományterület, 012 Óvodapedagógia mesterképzési szintű felsőoktatás állami szabványa alapján készült.

A szabványt a Felsőoktatás Minőségbiztosításáért Felelős Nemzeti Ügynökség 2020. február 18-i ülésén (4. számú jegyzőkönyv) hagyta jóvá, és Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma 2020. április 29-i, 572. számú rendeletével lépett hatályba.

A program kidolgozása során figyelembe vételre kerültek az alábbi dokumentumok: „Az óvodai nevelési intézmény pedagógusa” szakmai szabvány, amelyet Ukrajna Gazdasági Minisztériuma 2021. október 19-én, a 755-21. számú rendelettel hagyott jóvá; „Az óvodai nevelési intézmény vezetője (igazgatója)” szakmai szabvány, amelyet Ukrajna Gazdasági Minisztériuma 2021. szeptember 28-án, a 620-21. számú rendelettel hagyott jóvá; az Óvodai nevelés állami szabványa, amelyet az Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma 2021. január 12-i, 33. számú rendeletével léptetett hatályba.

A dokumentum meghatározza: a felsőfokú végzettség megszerzéséhez szükséges kreditek számát (ECTS), a végzettek kompetenciáinak körét; a felkészítés normatív tartalmát, amely a tanulási eredmények formájában van megfogalmazva; a hallgatók záróértékelésének formáját; valamint a belső minőségbiztosítási rendszer meglétére vonatkozó követelményeket.

Az „Óvodapedagógia” képzési program kompetenciaalapú megközelítésre épül, amelynek célja a 01 Oktatás/Pedagógia tudományterületen belül a 012 Óvodapedagógia szak szakembereinek felkészítése.

Az „Óvodapedagógia” képzési programot a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Tudományos Tanácsa tárgyalta és hagyta jóvá a 2024. március 25-i ülés 3. számú jegyzőkönyve alapján, a módosításokat pedig a 2025. április 24-i ülés 3. számú jegyzőkönyve tartalmazza.

Az „Óvodapedagógia” mesterképzés képzési programot az alábbi munkacsoport dolgozta ki:

1. **Csicsuk Antonina** – a pedagógia tudományok doktora, professzor, (szakterület – 13.00.04), a Pedagógia, Pszichológia, Tanító, Óvodapedagógia, Oktatási Intézményvezetés Tanszék professzora.

2. **Bida Olena** – a pedagógia tudományok doktora, professzor, (szakterület – 13.00.04), a Pedagógia, Pszichológia, Tanító, Óvodapedagógia, Oktatási Intézményvezetés Tanszék tanszékvezetője.

3. **Kucsaj Tetjana** – a pedagógia tudományok doktora, professzor, (szakterület – 13.00.01 / 13.00.07), a Pedagógia, Pszichológia, Tanító, Óvodapedagógia, Oktatási Intézményvezetés Tanszék professzora.

4. **Jakab Andrea**, a P. Frangepán Katalin Gimnázium igazgatója.

5. **Izsák Dominika** – I. évfolyamos mesterképzős, A2 „Óvodapedagógia” szakos hallgató
Recenzensek:

1. **Hnyizgyilova Olena**, a pedagógia tudományok doktora, professzor, a Poltavai V. H. Korolenko Nemzeti Pedagógiai Egyetem Óvodapedagógiai Tanszékének vezetője.

2. **Trifonova Olena**, a pedagógia tudományok doktora, professzor, a V. O. Szuhomlinszkij Mikolajivi Nemzeti Egyetem Tanító és Óvodapedagógia Tanszékének professzora.

3. **Ádám Adrienn** - a „P. Katalin Frangepán Gimnázium” Nagybereznai óvodájának vezetője.

A munkacsoport vezetője
(a képzési program szakmai felelőse)

Csicsuk A.

I. ÁLTALÁNOS ADATOK

A „Óvodapedagógia” mesterképzés programja az 01 Oktatás/Pedagógia tudományterület, 012 Óvodapedagógia mesterképzési szintű felsőoktatás állami szabványa alapján készült.

A szabványt a Felsőoktatás Minőségbiztosításért Felelős Nemzeti Ügynökség 2020. február 18-i ülésén (4. számú jegyzőkönyv) hagyta jóvá, és az Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma 2020. április 29-i, 572. számú rendeletével léptette hatályba.

A második (mesterképzés) szintű felsőoktatás hallgatóinak felkészítését szolgáló képzési program kidolgozása Ukrajna „Az oktatásról” és „A felsőoktatásról” szóló törvényeiben meghatározott követelmények alapján történt.

Az „Óvodapedagógia” képzési programot a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Pedagógia, Pszichológia, Tanító, Óvodapedagógia, Oktatási Intézményvezetés Tanszékének munkacsoportja dolgozta ki.

A program kidolgozásában részt vettek a tanszék tudományos-pedagógiai munkatársai.

A képzési program az alábbi területeken használatos:

- a képzési program akkreditációja és az adott szak oktatási tevékenységének ellenőrzése során;
- a tanterv, munkaterv, gyakorlatok programjainak és a sillabuszok kidolgozásában;
- a hallgatók pályaaorientációjában;
- a továbbképzés és átképzés rendszerében a tananyagok tartalmának meghatározásakor;
- a felsőoktatás minőségének értékeléséhez szükséges diagnosztikai eszközök kidolgozásában.

A képzési program Ukrajna „A felsőoktatásról” szóló törvénye és a Nemzeti Képesítési Keretrendszer előírásai alapján az alábbiakat szabályozza:

- a mesterképzésben részt vevő hallgatók tanulmányi idejét és kreditmennyiségét (a képzési program terjedelme 90 ECTS/kredit);
- az általános kompetenciákat;
- a szakmai kompetenciákat, amelyek az oktatási program teljes terjedelmének 35%-át teszik ki, és a felsőoktatás állami szabványa szerint meghatározott általános és speciális (szakmai) kompetenciák fejlesztését szolgálják;
- a tantárgyak jegyzékét és azok kreditértékét, amelyek a programban előírt kompetenciák megszerzéséhez szükségesek;

A képzési program alkalmazási területei:

- a program akkreditációja;
- az alap- és munkatantervek kidolgozása;
- a hallgatók egyéni haladási tervének összeállítása;
- a tantárgyi programok, szakmai gyakorlatok és egyéni feladatok tartalmának meghatározása;
- a szakmai felkészítés külső minőségellenőrzése;
- az információs bázis leírása a diagnosztikai eszközök fejlesztéséhez;
- a 012 Óvodapedagógia szakos mesterhallgatók záróértékelésének lebonyolítása.

A képzési program felhasználói:

- a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem hallgatói;
- a Felvételi bizottság;

- a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem oktatói, akik a 012 Óvodapedagógia mesterképzés szakmai tárgyait oktatják;
- a vizsgabizottság.

1. Az „Óvodapedagógia” mesterképzési program leírása

1. Általános információ	
A felsőoktatási intézmény teljes neve	II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem
A felsőoktatási végzettség foka és a szak megnevezése az eredeti nyelven	Mesterképzés Szak: Óvodapedagógia Végzettség megnevezése: okleveles óvodapedagógus
A képzési program hivatalos megnevezése	Óvodapedagógia
Tudományterület	01 Oktatás/Pedagógia
Szak	012 „Óvodapedagógia”
Oklevéltípus és a képzés terjedelme	Mesteroklevél, egyszakos képzés, 90 ECTS-kredit, 1 év 5 hónap képzési idő
Szakmai végzettség:	
Szakirány:	
Képzési forma:	nappali és levelező
Képzési ciklus / szint:	Második (mesterképzési) szint Ukrainai Képesítési Keretrendszer (HPK): 7. szint Európai Felsőoktatási Térség képesítési kerete (FQ-EHEA): második ciklus
Belépési feltételek:	Alapképzési (bachelor), szakirányú felsőfokú (specialist) vagy mesterfokozatú végzettség alapján
Oktatás nyelve:	ukrán és magyar
A képzési program érvényessége:	az akkreditációig érvényes
A képzési program leírásának állandó internetes elérhetősége:	www.kmf.uz.ua/uk
2. A képzési program célja	
A program célja olyan szakember képzése, aki képes a folyamatosan megújuló oktatási rendszerben tevékenykedni, az óvodapedagógia területén jelentkező összetett feladatok megoldására, amelyek kutatói és/vagy innovatív megközelítést igényelnek. A képzés célja továbbá, hogy a hallgatók felkészüljenek a különböző fenntartású óvodai nevelési intézmények pedagógiai környezetének megszervezésére, a szakmai és személyes fejlődésre, a vezetői és partnerségen alapuló együttműködésre. A program hozzájárul a hallgatók személyes tulajdonságainak, szociális készségeinek (soft skills), általános műveltségi és szakmai kompetenciáinak fejlesztéséhez, valamint a modern információs technológiák alkalmazásához a pedagógiai munka mindennapi gyakorlatában.	
3. A szakterület leírása	

A szakterület meghatározása (tudományterület, szak, szakirány – ha van ilyen)	01 Oktatás / Pedagógia 012 Óvodapedagógia A tanulmányok és a szakmai tevékenység tárgya: az oktatás és nevelés területe; az óvodai nevelés megszervezése, a pedagógiai és pszichológiai innovációk alkalmazása, az oktatási folyamat szervezése és megvalósítása különböző fenntartású óvodai intézményekben, valamint szakemberek felkészítése az óvodai nevelés rendszerében való munkára. A képzés célja: olyan szakemberek képzése, akik képesek összetett feladatokat megoldani az óvodai nevelés területén, amelyek kutatói és/vagy innovatív megközelítést igényelnek; akik rendelkeznek a szükséges elméleti–módszertani tudással és innovatív technológiák ismeretével, valamint képesek egyéni és személyes potenciáljuk kibontakoztatására, ami elősegíti általános műveltségi és szakmai kompetenciáik fejlődését. A képzés magában foglalja a nemzetközi pedagógiai tapasztalatok tanulmányozását és alkalmazását a hallgatók saját tudományos és gyakorlati tevékenységében, a szociális készségek (soft skills) fejlesztését, valamint a folyamatos önképzés és élethosszig tartó tanulás feltételeinek megteremtését. A hallgatók elsajátítanak és képesek alkalmazni szakmai tevékenységükben két nyelvet (ukrán és magyar). A képzési program összhangban áll a főiskola céljaival, melyek többek között a harmonikus személyiség formálása, valamint a régió versenyképességének és innovációs potenciáljának erősítése. A szakterület elméleti tartalma: az óvodai nevelés elmélete és gyakorlata; a jövőbeli szakemberek felkészítése a pedagógiai tevékenységre; az óvodáskorúak oktatási-nevelési technológiái; az óvodai intézmény irányítása; az óvodai nevelés minőségellenőrzése és monitorozása. Módszerek, eljárások és technológiák: elméleti és empirikus kutatási módszerek; az oktatás individualizálásának és integrációjának módszerei; információs és kommunikációs technológiák (IKT); személyiségközpontú pedagógiai technológiák; nyílt tanulási formák és kooperatív tanulási technológiák alkalmazása. Eszközök és felszerelések: multimédiás eszközök, interaktív tábla, online interaktív tanulási platformok és digitális oktatási segédeszközök.
---	--

A képzési program irányultsága	A képzési program az akadémiai felkészítésre irányul, és a pedagógiai tudományterületek elméleti ismereteire, valamint gyakorlati kutatásaira alapul, figyelembe véve Ukrajna oktatási rendszerének aktuális állapotát. A program a pedagógia tudományának kutatási eredményeire és tudományos teljesítményeire épül. A tanulmányok tárgyát képezi a gyermek jogainak, szükségleteinek és érdekeinek biztosítása, mint az emberi értékek legmagasabb rendű megnyilvánulása; a sajátos nevelési igényű gyermekek támogatása és segítése; szociális és pedagógiai szolgáltatások nyújtása; pedagógiai, képviselői, szervezési-irányítási és tanácsadói tevékenységek végzése, amelyek az oktatás színvonalának emelését szolgálják; valamint a jogszabályi és szabályozási dokumentumok tanulmányozása, alkalmazása és végrehajtásuk ellenőrzése.
A képzési program fő irányultsága	A neveléstudományok és az óvodapedagógia területe. Felkészítés az óvodai nevelési intézményekben végzendő szakmai tevékenységre, a kutatómunka sajátosságainak tanulmányozása és gyakorlati megvalósítása az óvodapedagógia és az oktatásmenedzsment területén. A képzési program célja az alapvető és kiegészítő pedagógiai ismeretek és készségek elsajátítása, a szakmai kompetenciák fejlesztése az óvodapedagógia területén, valamint a koncepcionális, elméleti és módszertani megközelítések kipróbálása az oktatási folyamatok és jelenségek kutatásában. <i>Kulcsszavak:</i> óvodapedagógia, szakmai felkészítés, általános és szakmai kompetenciák, programban meghatározott tanulási eredmények, záróértékelés, képzési program, kötelező tantárgy, választható tantárgy.
A képzési program sajátossága	A képzési program oktatási komponense a pedagógiai elméleti tantárgyak tanulmányozására irányul, amelyek az óvodai nevelés területén végzett szakmai tevékenység megvalósításához és annak hatékonyságnöveléséhez kapcsolódnak. A program egyedisége abban rejlik, hogy olyan szakemberek felkészítésére irányul, akiknek többsége a mesterképzés befejezése után főként a nemzeti kisebbségek számára fenntartott közösségi oktatási intézményekben helyezkedik el. Ukrajna „Az oktatásról” szóló törvényének 7. cikke kimondja, hogy „az Ukrajnában élő nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek számára garantált a jog arra, hogy a közösségi oktatási intézményekben, az államnyelv mellett a nemzeti kisebbség nyelvén is oktatásban részesüljenek az óvodai és az alapfokú oktatás szintjén”. E jog megvalósítása érdekében a jogszabályoknak

	megfelelően olyan csoportok létrehozását írják elő, ahol a nemzeti kisebbség nyelve az államnyelvvvel párhuzamosan használatos. A képzési program sajátossága, hogy a hallgatók két nyelven – ukránul és magyarul – oktatott tantárgyakat tanulnak, felkészítve őket arra, hogy szakmai tevékenységükben mindkét nyelvet magabiztosan használják. A térségben több mint száz olyan közösségi oktatási intézmény működik, ahol a magyar az oktatás nyelve. A program a pedagógiai tárgyak tanulmányozására, a pedagógiai gyakorlatok teljesítésére és az óvodapedagógia területén végzett tudományos-pedagógiai kutatások megvalósítására irányul, továbbá magában foglalja a modern internetes források, az oktatási folyamat szervezésének formális, nem formális és informális módjainak tanulmányozását. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán a képzési programnak megfelelően az oktatás államnyelven, magyar és angol nyelven folyik. E nyelvekből (és más, a hallgató által választott nyelvekből) a hallgatók számára további, ingyenes kurzusok állnak rendelkezésre a nyelvi kompetenciák fejlesztése érdekében. A képzési program tudományos komponense saját kutatások végzését irányozza elő egy vagy két témavezető felügyeletével, amely a tanterv szerves részét képezi, és tudományos dolgozat formájában zárul. A hallgatók lehetőséget kapnak arra, hogy tudományos kutatásaik egyes részeit a szakmai gyakorlat során végezzék, ahol a gyakorlati felkészítés – a hatályos előírásoknak megfelelően – az óvodai nevelési intézményekben ellátandó szakmai feladatokra irányul, és fejleszti a hallgatók óvodáskorú gyermekekkel végzett munka során szükséges készségeit és képességeit.
A végzettek akadémiai jogai	A végzettek számára lehetőség nyílik a tanulmányok folytatására a következő, doktori (PhD) szinten a neveléstudományhoz és a rokon tudományterületekhez tartozó képzésekben. A végzettek részt vehetnek olyan oktatási programokban, kutatási projektekben, ösztöndíjakban és tudományos pályázatokban – beleértve a külföldi lehetőségeket is –, amelyek kiegészítő oktatási komponenseket tartalmaznak. A végzettek jogosultak nem formális és informális tanulási tevékenységekben való részvételre, valamint ezek eredményeinek elismertetésére az elsajátított tanulmányi egységek vagy azok egyes részeinek beszámításával. Továbbá lehetőségük van korszerű képesítések megszerzésére a posztgraduális képzési rendszer keretében.
4. A végzettek elhelyezkedési és továbbtanulási lehetőségei	

Elhelyezkedési lehetőségek	Az okleveles óvodapedagógus jogosult az alábbi munkakörök betöltésére Ukrajna érvényben lévő Nemzeti Szakmakatalógus (Foglalkozások jegyzéke)(ДК 003:2010, a későbbi módosításokkal, amely a ДК 003:2005 változatát váltotta fel) alapján: – 2332 (20303) Óvodapedagógus (bölcsőde-óvoda). A szakmai osztályozás módosítása esetén figyelembe kell venni a foglalkozás új megnevezését: „Az óvodai nevelési intézmény pedagógusa”. – 2332 (23476) Óvodapedagógus módszerész. Az elhelyezkedés területe Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma alá tartozó intézmények: különböző fenntartású felsőoktatási intézmények, tudományos kutatóintézetek, posztgraduális továbbképzést biztosító intézmények, valamint óvodai nevelési intézmények.
Szakmai jogok	Az okleveles óvodapedagógus a Nemzeti Szakmakatalógus (ДК 003:2010) érvényes változata szerint jogosult az alábbi munkakörök betöltésére: 2332 (20303) Óvodapedagógus (bölcsőde-óvoda). A nemzeti szakmaklaszifikátor módosítása esetén figyelembe kell venni az új elnevezést: „Az óvodai nevelési intézmény pedagógusa”. 2332 (23476) Óvodapedagógus módszerész.
A munkavégzés jellege	1. Szervezési, módszertani és adminisztratív feladatok ellátása, amelyek az óvodai nevelési intézményekben folyó oktatási-nevelési folyamat megszervezéséhez, illetve az oktatási intézmények irányításához kapcsolódnak. 2. Munka különböző típusú óvodai nevelési intézményekben vezetői, illetve óvodapedagógus módszerész beosztásban. 3. Szakmai gyakorlat vezetője, laboratóriumvezető (oktatási területen), vagy osztályvezető az oktatásirányítási rendszerek keretében.
5. Oktatás és értékelés	
Oktatás és tanulás	A képzési folyamat hallgatóközpontú és problémamegoldásra irányuló tanulási megközelítésen alapul, amely a szükséges kompetenciák kialakítását célozza új ötletek megfogalmazásához és a szakmai területen jelentkező összetett problémák megoldásához. Az oktatás magában foglalja az előadások, szemináriumi és gyakorlati foglalkozások megtartását, az önálló munkát oktatói konzultációs lehetőséggel, valamint a magiszteri dolgozat elkészítését. A tanítás során problémamegoldó, interaktív, projektalapú, informatikai, önfejlesztő, kooperatív és integratív tanulási technológiákat alkalmaznak.
Értékelés	A mesterhallgatók szakmai kompetenciáinak kialakulását értékelő és ellenőrző rendszer az oktatási

	eredmények rendszerszintű monitorozásán alapul, amely magában foglalja a képzési program tanulmányi követelményeinek teljesítését célzó felhalmozó értékelési rendszert. Ez a rendszer a hallgatók teljesítményét a tantervben meghatározott valamennyi tanulmányi tevékenység – tanórai és tanórán kívüli munka – alapján méri, az ellenőrzés különböző formáinak megfelelően (folyamatos értékelés, tesztelés, szóbeli és írásbeli vizsga, gyakorlati feladatok ellenőrzése, prezentációk, esszék, szakmai gyakorlatok beszámolóí, valamint záróvizsga). A hallgatók tanulmányi eredményeinek értékelése többféle rendszerben történik: a négyfokozatú nemzeti skála szerint (<i>jeles, jó, elégséges, elégtelen</i>), a kétfokozatú skála alapján (<i>megfelelt / nem felelt meg</i>), a százpontos rendszer, valamint az ECTS-skála szerint: A (90–100), B (83–89), C (75–82), D (68–74), E (60–67), F (35–59), FX (0–34). A hallgatók tudományos tevékenységét kvantitatív és kvalitatív mutatók alapján értékelik, amelyek a tudományos dolgozatok követelményeinek való megfelelés szintjét tükrözik. Az ilyen jellegű dolgozatok védelme és a kutatási eredmények minőségének értékelése a tudományos munkákra vonatkozó hivatalos követelményeknek megfelelően történik.
6. A képzési program által kialakítható kompetenciák	
Integrált kompetencia	Képesség az óvodai nevelési rendszerben vagy a felsőoktatási intézményekben az óvodapedagógusok képzése során felmerülő összetett feladatok és problémák kompetens megoldására az oktatási folyamat szervezésében és ellenőrzésében, ami kutatást és/vagy innovációt igényel bizonytalan feltételek és követelmények mellett.
Általános kompetenciák (ÁK)	ÁK-1. Képesség a társadalmilag felelős és tudatos cselekvésre. ÁK-2. Képesség új ötletek generálására (kreativitás). ÁK-3. Képesség a megfelelő szintű kutatások elvégzésére. ÁK-4. Képesség az absztrakt gondolkodásra, elemzésre és szintézisre. ÁK-5. Képesség a csapatmunkára. ÁK-6. A sokféleség és a multikulturalizmus megbecsülése és tisztelete. ÁK-7. Képesség a hivatalos (államnyelven) való kommunikációra. ÁK-8. Képesség idegen nyelvű kommunikációra konkrét területeken és helyzetekben.
Szakmai (tárgyi) kompetenciák (SZK)	SZK-1. Képesség az oktatási folyamat megszervezésére az óvodai nevelési intézményekben korszerű eszközök,

	módszerek, technikák és technológiák alkalmazásával. SZK-2. Képesség az óvodai nevelési intézmény oktatási tevékenységének módszertani támogatására. SZK-3. Képesség a kisgyermekek és óvodáskorú gyermekek, különösen a sajátos nevelési igényű gyermekek személyiségfejlődésének pszichológiai-pedagógiai irányítására. SZK-4. Készség az óvodai nevelési intézmények pénzügyi-gazdasági tevékenységének megszervezésére. SZK-5. Képesség olyan tudományos fejlesztések létrehozására és gyakorlati alkalmazására, amelyek az oktatási tevékenység és az oktatási környezet minőségének javítására irányulnak az óvodai, különösen az inkluzív nevelés rendszerében. SZK-6. Képesség felvilágosító tevékenység végzésére a nevelők, szülők és a közvélemény pszichológiai-pedagógiai kompetenciájának növelése érdekében. SZK-7. Képesség az óvodai nevelési intézmény és a különböző társadalmi intézmények, szakemberek közötti együttműködés megszervezésére, valamint a szülőkkel való partnerségre. SZK-8. Képesség a hazai és nemzetközi tapasztalatok alkalmazására; az új módszerek bevezetésének támogatására a magyar nyelvű kisebbségek oktatási programjában; képesség a gyermekek potenciális lehetőségeinek és sajátos kulturális igényeinek feltárására, valamint az egyéni támogatási programok megvalósítására. SZK-9. Képesség az óvodai nevelési intézmény tevékenységének normatív, jogi szabályozására, a jogszabályok és a szakmai etika alapelveinek betartásával. SZK-10. Képesség az önképzésre, önfejlesztésre, szakmai önmegvalósításra és a munkaerőpiaci versenyképességre. SZK-10. Képesség az önképzésre, önfejlesztésre, szakmai önmegvalósításra és a munkaerőpiaci versenyképességre. SZK-11. Képesség a szakmai felelősségvállalásra. Felelősségvállalás minden gyermek életéért és egészségéért; szakmai döntések meghozatala a gyermekek szocializációja és adaptációja érdekében, figyelembe véve azok adottságait; az eredményes szakmai tevékenység felelősségének tudatosítása.
--	---

7. A képzés tervezett tanulási eredményei

TTE-1. Az ukrajnai óvodai nevelés koncepcionális alapjainak, céljainak, feladatainak és működési elveinek kritikus értelmezése, azok megfelelő alkalmazása a szakmai tevékenység során.

TTE-2. Az óvodai nevelés jogszabályi hátterének ismerete és gyakorlati alkalmazása. Információs és kommunikációs technológiák alkalmazása és új ötleteket generálása a különböző típusú óvodai nevelési intézmények oktatási folyamatának megszervezésében.

TTE-3. Együttműködés kialakítása különböző társadalmi intézményekkel, szakemberekkel és szülőkkel az óvodai nevelés minőségének biztosítása, valamint kutatási és innovációs projektek megvalósítása érdekében.

TTE-4. Az óvodáskorú gyermek egyéni fejlődését érintő pedagógiai hatások különböző tevékenységi formákban megnyilvánuló eredményeinek összehasonlítása, elemzése és értékelése.

TTE-5. Az óvodai nevelés módszertani támogatásának megszervezése multikulturális környezetben, a különböző nemzetiségek iránti tisztelet és az együttműködés képességének kialakítása érdekében.

TTE-6. A gyermeki egyéni fejlődési sajátosságait figyelembe vevő pszichológiai-pedagógiai támogatás.

TTE-5.7. Az óvodai nevelési intézmények különböző típusainál a módszertani munka szervezésében és lebonyolításában alkalmazott hagyományos és innovatív módszerek ismerete.

TTE-5.8. Az óvodapedagógusi tevékenység során a korszerű pedagógiai tapasztalatok és új kutatási eredmények felismerésére és alkalmazására.

TTE-5.9. A szakmai tevékenység során a pszichológiai-pedagógiai tantárgyak oktatásának modern didaktikai és módszertani alapjainak alkalmazása, és az ehhez szükséges technológiákat és eljárásokat megválasztása.

TTE-5.10. Az óvodai nevelési intézmény oktatási folyamatának elemzési, előrejelzési, tervezési és szervezési képessége, figyelembe véve a gyermekközpontú, egészségmegőrző, inkluzív, a fejlesztő- és személyiségközpontú megközelítést, a szubjektum-szubjektum (partneri) interakció elveit.

TTE-5.11. A gyermekek étkeztetésének, orvosi ellátásának és egészségmegőrzésének szervezési képessége.

TTE-5.12. Az óvodai nevelési intézmények pénzügyi-gazdasági tevékenységének tervezésére és koordinálására.

TTE-5.13. Az oktatási-nevelési folyamat szereplőivel folytatott pedagógiai kommunikáció tervezése és korrigálása a szakmai kommunikáció etikai elvei alapján, alkalmazva a beszédkultúra szabályait.

TTE-5.14. Folyamatos önképzésre való képesség, a saját erősségek és hiányosságok tudatosítása, a saját eredmények értékelésére való képesség, a fejlődés képessége.

8. A program megvalósításának erőforrás-biztosítása

Személyi feltételek biztosítása	Az „Óvodapedagógia” mesterképzési program szakmai felkészítését végző tudományos-pedagógia munkatársak minőségi összetétele megfelel a licenzióban meghatározott követelményeknek. Az oktatási folyamatot a következő szakemberek biztosítják: - Állandó (főállású) tudományos-pedagógia munkatársak – összesen 7 fő, akik tudományos fokozattal és tudományos címmel rendelkeznek (közülük 4 fő a tudományok doktora, professzor). Mindannyian rendelkeznek a szakterületüknek és az általuk oktatott tantárgyaknak megfelelő akadémiai és/vagy szakmai képesítéssel, valamint megfelelnek a 2015. december 30-i, 1187. számú Miniszteri Kabinet-határozattal (módosításokkal) jóváhagyott oktatási tevékenység folytatására vonatkozó licencfeltételekben előírt oktatói képesítési követelményeknek (100%). - Részmunkaidőben foglalkoztatott oktatók (külsősök) – 2 gyakorló szakember. - A munkáltatók (együttműködési megállapodások alapján) részt vesznek a tantermi foglalkozások lebonyolításában, a pedagógiai gyakorlat szervezésében, a záródolgozatok bírálatában és az értékelésben. A szakmai színvonal folyamatos emelése érdekében az oktatók rendszeresen részt vesznek szakmai továbbképzésen, szemináriumokon, beleértve a külföldi képzéseket is. Emellett rendszeresen fejlesztik szakmai kompetenciáikat a pedagógiai és tudományos-pedagógiai dolgozók továbbképzésének rendjéről szóló, 2019. szeptember 21-i, 800. számú Miniszteri Kabinet-határozat (módosításokkal és kiegészítésekkel) és a „Tudományos és oktatói munkatársak szakmai fejlődésére vonatkozó szabályzat” rendelkezéseinek megfelelően. [Forrás: https://kmf.uz.ua/mik/minosegiranyitasi_kezikonyv.pdf#page=282] A program megvalósításában részt vevő oktatók megfelelő alapvégzettséggel, szakmai és tudományos tevékenységgel (publikációkkal) rendelkeznek, és aktívan részt vesznek különböző szintű (nemzetközi, országos és regionális) tudományos–gyakorlati konferenciákon.
---------------------------------	---

Anyagi-technikai ellátottság	Az „Óvodapedagógia” mesterképzési program megvalósításához szükséges anyagi és technikai feltételek megfelelnek a licencfeltételekben meghatározott követelményeknek, és teljes mértékben alkalmasak az óvodapedagógusok képzésére az oktatási és tudományos-kutatói tevékenység valamennyi formájában. Az oktatási folyamat interaktív táblákkal felszerelt tantermekben, valamint számítógépes laboratóriumokban zajlik. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem biztosítja a hozzáférést az internet hálózathoz, a lefedettség 100%-os. A hallgatók önálló munkáját az intézmény hivatalos honlapján, a közösségi hálózatokban létrehozott csoportokon, valamint az elektronikus tanulási környezeten és a Google-szolgáltatásokon keresztül szervezik meg. Az intézmény szociális infrastruktúrája fejlett: - 2 kollégium áll a hallgatók rendelkezésére; - tornatermek és sportpálya szolgálják a testnevelést és szabadidős tevékenységet; - étkeztetési egységek működnek (két menza). Az oktatási folyamatban használt helyiségek területe és felszereltsége megfelel az egészségügyi előírásoknak és a tűzvédelmi szabályzat követelményeinek.
Információs és oktatásmódszertani ellátottság	Az „Óvodapedagógia” mesterképzési program információs és oktatásmódszertani ellátottsága megfelel a licencfeltételekben meghatározott követelményeknek. A képzési program megvalósítását az alábbi információs és oktatási források biztosítják: - a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem hivatalos honlapja – (https://kmf.uz.ua/uk); - a tanszék hivatalos oldala – (https://kmf.uz.ua/uk/strukturni-pidrozdily/kafedri/); - vezeték nélküli internet-hozzáférési pontok; - korlátlan internet-hozzáférés az intézmény területén; - könyvtár és olvasótermek; - intézményi (vállalati) e-mail rendszer; - tantervek és munkaterv; - tantárgyi oktatásmódszertani csomagok és tantárgyleírások (szillabuszok).

	A könyvtári állomány tankönyveket, oktatási segédanyagokat, szakfolyóiratokat, kézikönyveket és egyéb oktatási jellegű kiadványokat tartalmaz. A könyvtári gyűjtemény mennyisége és összetétele elegendő a hallgatók önálló és egyéni tanulmányainak támogatásához. A hallgatók emellett hozzáférnek az elektronikus könyvtár állományához, amely neves hazai és külföldi tudósok, valamint a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem oktatóinak tudományos és oktatásmódszertani publikációit tartalmazza.
9. Akadémiai mobilitás	
Nemzeti kreditmobilitás	A hallgatók akadémiai mobilitása magában foglalja részvételüket a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem, valamint más ukrainai és külföldi felsőoktatási intézmény oktatási folyamatában, a tantárgyak eredményeinek elismerését és átvitelét, tudományos kutatások végzését, valamint szakmai gyakorlat teljesítését a hatályos előírásoknak megfelelően. Az akadémiai mobilitás céljait és feladatait, annak szervezeti biztosítását, a tanulmányi eredmények elismerésének és beszámításának rendjét, továbbá az akadémiai mobilitási programokban részt vevő oktatási folyamat szereplőinek jogait és kötelezettségeit, valamint a tanulmányi eredményekről szóló beszámolás és dokumentálás rendjét a „A hallgatók akadémiai mobilitási jogának megvalósításáról szóló szabályzat” (2021. február 24., № 1) szabályozza. [Forrás:https://kmf.uz.ua/wp-content/uploads/2023/09/koncepcija-zabezpechennja-jakosti-osviti.pdf] Az elmúlt években a Rákóczi Egyetem több belföldi és külföldi felsőoktatási intézménnyel kötött együttműködési megállapodást, többek között az alábbiakkal: • H. Sz. Szkovoroda Harkivi Nemzeti Pedagógiai Egyetem (Ukrajna), • Mihajlo Kocjubinszkij Vinnyicai Állami Pedagógiai Egyetem (Ukrajna), • Pavlo Ticsina Umani Állami Pedagógiai Egyetem (Ukrajna), • Eötvös Loránd Tudományegyetem (Magyarország), • Debreceni Egyetem (Magyarország), • Eperjesi Egyetem (Szlovákia), • Konstantin Filozófus Egyetem, Közép-európai Tanulmányok Kara, Nyitra (Szlovákia), • Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem (Románia),

	Partiumi Keresztény Egyetem (Románia).
Nemzetközi kreditmobilitás	A hallgatók nemzetközi akadémiai mobilitása a nemzetközi együttműködési megállapodások, programok, projektek, valamint egyéni meghívások alapján valósul meg, a „A hallgatók akadémiai mobilitási jogának megvalósításáról szóló szabályzatban” meghatározott eljárásrend szerint. [Forrás: https://kmf.uz.ua/mik/minosegiranyitasi_kezikonyv.pdf#page=238] A Rákóczi Egyetem az alábbi külföldi felsőoktatási intézményekkel kötött együttműködési megállapodást: - Eötvös Loránd Tudományegyetem (Magyarország), - Debreceni Egyetem (Magyarország), - Eperjesi Egyetem (Szlovákia), - Konstantin Filozófus Egyetem, Közép-európai Tanulmányok Kara, Nyitra (Szlovákia), - Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem (Románia), - Partiumi Keresztény Egyetem (Románia).
Külföldi hallgatók képzése	-

10. A záróértékelés formája

A záróértékelés formája	Magiszteri munka véde
A magiszteri munkára vonatkozó követelmények	A magiszteri munka egy összetett feladat vagy probléma megoldására irányul az óvodapedagógia területén, amely bizonytalan feltételekkel és követelményekkel jellemezhető, és kutatások elvégzését és/vagy innovációk megvalósítását igényli. A dolgozatnak demonstrálnia kell, hogy a hallgató a tanulmányai során megszerzett képességeket, tanulási eredményeket tudja alkalmazni, kutatási témáját és ezzel kapcsolatos nézeteit logikusan, a modern tudományos módszerek alapján képes ismertetni, megalapozott következtetéseket von le, képes konkrét javaslatokat és ajánlásokat megfogalmazni a megoldott feladatra vonatkozóan. Emellett ki kell derülnie, hogy a szerző inkább tudományos vagy gyakorlati irányultságú tevékenységre hajlik. A magiszteri dolgozatot a felsőoktatási intézmény hivatalos honlapján vagy repozitóriumában kell közzétenni. A kutatás tárgya a pedagógiai folyamatok, technológiák, illetve a vizsgált probléma keretében végzett tevékenységek. Minden magiszteri dolgozatot ellenőriznek az akadémiai

	plágium megelőzése céljából. A dolgozat tartalmára, terjedelmére és szerkezetére vonatkozó követelményeket a felsőoktatási intézmény szabályozza. A záró dolgozatok témái közzé vannak téve a felsőoktatási intézmény (tanszékének) hivatalos honlapján.
A záróvizsga feltételei	-
A magiszteri dolgozat nyilvános védése	A mesterfokozatra pályázó jelöltnek a nyilvános védés során be kell mutatnia, hogy képes világosan és magabiztosan ismertetni az elvégzett kutatás tartalmát, érvekkel alátámasztva válaszolni a kérdésekre, valamint tudományos vitát folytatni. A hallgató előadását prezentációval és a közérthető tájékoztatást szolgáló magyarázó jegyzettel kell kísérni, amelyek alkalmasak a széles körű megtekintésre. A záróvizsga-bizottság a mesterfokozat odaítéléséről, a szakmai képesítés megadásáról és a mesterdiploma kiadásáról szóló döntést a záróvizsga napján, a bizottsági ülés jegyzőkönyvének hivatalos elkészítését követően hozza nyilvánosságra. A Rákóczi Egyetem rektora által kinevezett vizsgabizottság a magiszteri dolgozat védésének eredménye alapján dönt az „Okleveles óvodapedagógus” képesítés megadásáról vagy elutasításáról.

2. Választható tantárgyak

A hallgató által választható tantárgyak kreditértéke 24 kredit, ami az összes kreditek 25%-át teszi ki. A választható tantárgyak előzetes listája a tanszék döntése alapján kiegészíthető, az akadémiai közösséggel, a munkáltatókkal és a hallgatókkal folytatott egyeztetést követően. A felsőoktatásban részt vevő hallgatók lehetőséget kapnak arra, hogy tantárgyaikat a tanszék által ajánlott, vagy az intézmény központi, általános oktatási komponenseket tartalmazó listájáról válasszák ki.

3. A felsőoktatás belső minőségbiztosítási rendszerére vonatkozó követelmények

A felsőoktatási intézményben az oktatási tevékenység és a felsőoktatás minőségének biztosítását szolgáló rendszer működik (belső minőségbiztosítási rendszer), amely az alábbi eljárásokat és intézkedéseket foglalja magában:

1. a felsőoktatás minőségbiztosítási elveinek és eljárásainak meghatározása;
2. az oktatási programok nyomon követése és rendszeres felülvizsgálata;
3. az egyetemi hallgatók, valamint az intézmény tudományos, oktatói és pedagógiai munkatársainak éves értékelése, továbbá az értékelések eredményeinek rendszeres közzététele a felsőoktatási intézmény hivatalos honlapján és információs hirdetőtábláin;
4. az oktatók továbbképzése szakmai gyakorlat vagy tanfolyamok formájában, hitelesítő okirat megszerzésével;
5. a szükséges erőforrások biztosítása az oktatási folyamat megszervezéséhez – beleértve a hallgatók önálló munkáját – minden egyes oktatási program keretében;

6. információs rendszerek létrehozása az oktatási folyamat hatékony irányítása érdekében;
7. az oktatási programokra, a felsőoktatási szintekre és a képesítésekre vonatkozó információk nyilvánosságának biztosítása az oktatási folyamat hatékony irányítása érdekében;
8. hatékony rendszer kialakítása az akadémiai plágium megelőzésére a felsőoktatási intézmény munkatársainak és hallgatóinak tudományos munkáiban stb.;
9. a hallgatók által az akadémiai tisztesség elveinek betartására vonatkozó ellenőrzés biztosítása.

A felsőoktatási intézmény oktatási tevékenységének és felsőoktatási minőségbiztosítási rendszerét (belső minőségbiztosítási rendszer) a felsőoktatási intézmény kérelme alapján a Felsőoktatás Minőségbiztosításáért Felelős Nemzeti Ügynökség értékeli.

4. A szakmai szabványok követelményei

A „Óvodapedagógia” mesterképzés programja az 01 Oktatás/Pedagógia tudományterület, 012 Óvodapedagógia mesterképzési szintű felsőoktatás állami szabványa alapján készült.

A szabványt a Felsőoktatás Minőségbiztosításáért Felelős Nemzeti Ügynökség 2020. február 18-i ülésén (4. számú jegyzőkönyv) hagyta jóvá, és Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma 2020. április 29-i, 572. számú rendeletével lépett hatályba.

A program kidolgozása során figyelembe vételre kerültek az alábbi dokumentumok:

- „Az óvodai nevelési intézmény pedagógusa” szakmai szabvány, amelyet Ukrajna Gazdasági Minisztériuma 2021. október 19-én, a 755-21. számú rendelettel hagyott jóvá;

- „Az óvodai nevelési intézmény vezetője (igazgatója)” szakmai szabvány, amelyet Ukrajna Gazdasági Minisztériuma 2021. szeptember 28-án, a 620-21. számú rendelettel hagyott jóvá;

- Az Óvodai nevelés állami szabványa, amelyet az Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma 2021. január 12-i, 33. számú rendelete vezetett be.

A hallgatók előzetes képzettségére vonatkozó követelmények

Bármely természetes személy jogosult a mesterfokozat megszerzésére alapképzés (bachelor), valamint specialist, mester vagy szakirányú kvalifikációs szintű végzettség alapján, amelyet óvodapedagógia szakirányban vagy ahhoz kapcsolódó területen (képzési irány) szereztek, továbbá más szakok esetén átjárhatóság alapján, feltéve, hogy sikeresen teljesíti az kiegészítő felvételi vizsgákat.

A képzési program terjedelme a 90 ECTS kreditet éri el.

A program 35%-a az általános és a szakmai kompetenciák (szakirányú kompetenciák) elsajátítására irányul, amelyeket a felsőoktatási szabvány határoz meg.

20%-a a pedagógiai gyakorlat teljesítésére szolgál.

A program 20%-a a tudományos-kutatói tevékenységre irányul.

A hallgatók által önállóan választható képzési komponensek terjedelme 24 ECTS/kredit (25%).

A program terjedelmének megoszlása a különböző oktatási tevékenységek szerint

Nr	Oktatási tevékenység típusa	terjedelm, kredit	
A KÉPÉZSI PROGRAM KÖTELEZŐ ELEMEI			
1.1	Az általános felkészülés szakasza	12	
OK1	IKT technológiák az oktatásban és kutatásban	3	besz.
OK2	A pedagógiai kutatások módszertanának elmélete és gyakorlata	3	vizsga
OK3	Ukrán szaknyelv	3	besz.
OK4	Idegen nyelvű szaknyelv	3	besz.
1.2 Szakmai és gyakorlati felkészítés		22	besz.
OK5	Inklúzió az oktatási intézményekben	3	vizsga
OK6	Innovatív oktatásszervezési technológiák az óvodai nevelésben	3	besz.
OK7	A gyermekek pszichológiai és pedagógiai kísérése az óvodai nevelésben	3	vizsga
OK8	A leendő óvodapedagógusok interkulturális kompetenciájának fejlesztése	4	vizsga
OK9	Az óvoda mint intézmény együttműködésének szervezése a szociális intézményekkel és a szülőkkel	3	besz.
OK10	Szervezeti-irányítási és pénzügyi-gazdasági tevékenység az óvodai intézményekben	3	vizsga
OK11	Szakmai etika és szakmai kompetencia	3	vizsga
1.3	Gyakorlati felkészítés és záróértékelés	32	
OK12	Szervezési és módszertani (pedagógiai) gyakorlat az óvodában	6	besz.
OK13	Szervezési és vezetői (pedagógiai) gyakorlat az óvodában	10	besz.
OK14	Diplomamunka előkészítő gyakorlat	3	besz.
OK15	A magiszteri munka írása	10	
OK16	Atesztáció	3	
2. A KÉPÉZSI PROGRAM VÁLASZTHATÓ ELEMEI			
2.1 Szabadon választható tárgyak		24	
Összesen:		90	

A kötelező komponensek teljes terjedelme:	66 kredit	
A választható komponensek teljes terjedelme:	24 kredit	
AZ OKTATÁSI PROGRAM TELJES TERJEDELME	90 kredit	

5. A tantárgyak, gyakorlatok és egyéni feladatok programjainak szerkezetére vonatkozó követelmények

A mesterképzés tanulási eredményeit az oktatási tevékenységek típusai szerint határozzák meg, mint a programozott (integratív) tanulási eredmények konkretizálását a tantárgyi, gyakorlati és egyéni feladatokra vonatkozó programokban. Ezek az eredmények szolgálnak a szükséges tartalmi modulok és a hozzájuk tartozó oktatási elemek kiválasztásának kritériumaiként. Az oktatási program és az oktatási tevékenységek típusai szerint kialakított képzési programok közötti kapcsolat biztosítja a felsőoktatás minőségét a tervezés szakaszában.

A tantárgyi program meghatározza továbbá:

- az elsajátításra fordítandó teljes időt, a záróellenőrzés formáját, az alap tantárgyak listáját,
- az információs és módszertani biztosításra vonatkozó követelményeket, a diagnosztikai eszközök és értékelési kritériumok követelményeit, valamint a tantárgyi munkaprogram szerkezetére vonatkozó előírásokat.

6. A felsőoktatási hallgatók minősítésének formája

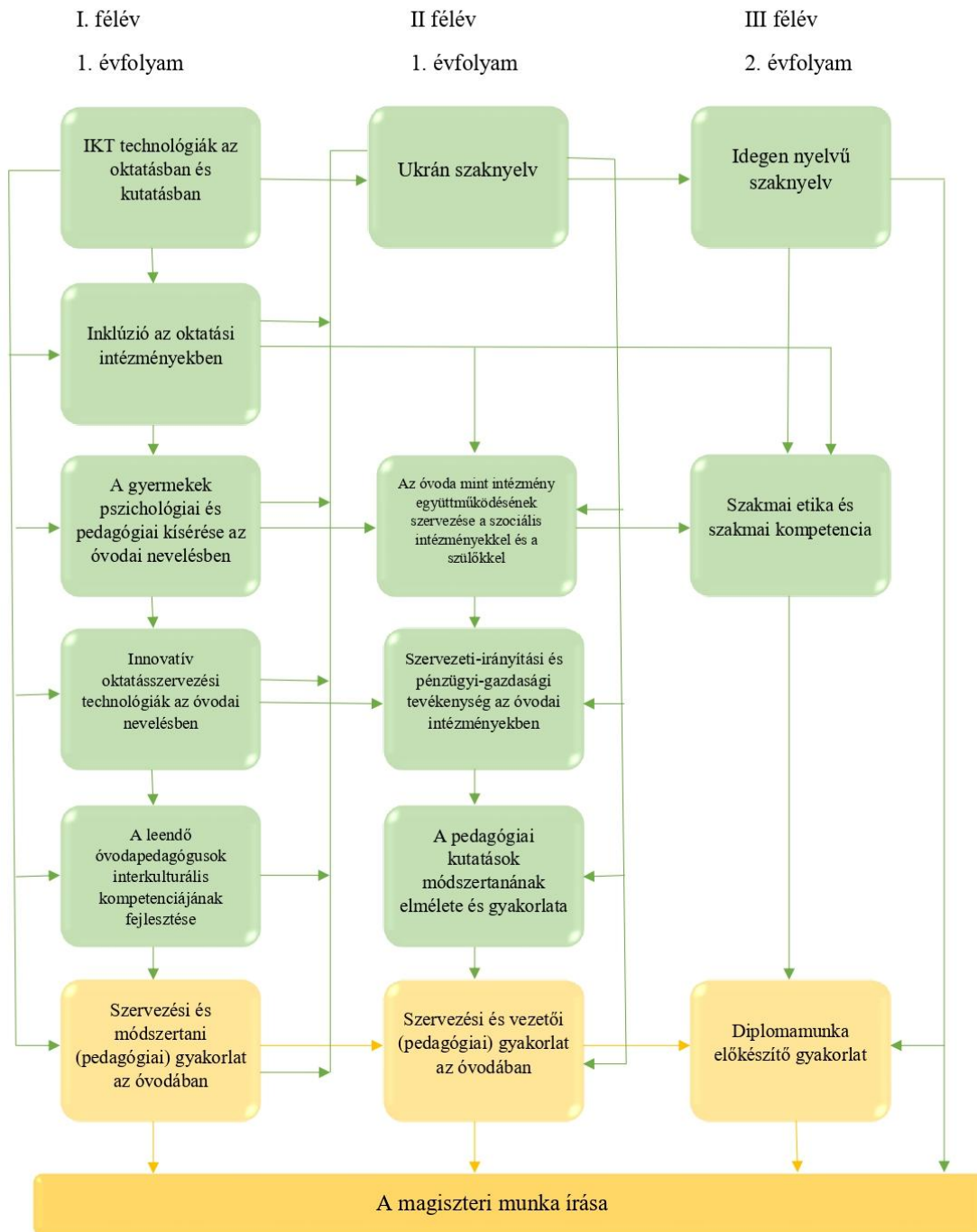
A záró minősítés a kompetenciák kialakulásának mértékének értékelésével történik. A minősítés formája: magiszteri dolgozat véde, amely során a hallgató megszerzi az okleveles óvodapedagógus képesítést, szakmai végzettsége: Okleveles óvodapedagógus. A minősítés (a véde) módja nyilvános.

7. A képzés időtartama a képzési formák szerint

- Nappali képzés: 1 év 5 hónap
- Levelező képzés: 1 év 5 hónap

A képzési program strukturális és logikai felépítése

«ÓVODAPEDAGÓGIA»



9. Záró rendelkezések

A képzési programot a felvételi időszak kezdete előtt nyilvánosságra kell hozni az intézet honlapján a „Felvételi szabályzat” szerint.

A képzési program bevezetéséért és a felsőoktatás minőségének biztosításáért a diplomát kiadó tanszék vezetője és a képzési program szakfelelőse a felelős.

10. A felsőoktatási szabvány alapjául szolgáló jogszabályok listája

Főbb dokumentumok:

1. **Az óvodai nevelés alapkomponense Ukrajnában** [Elektronikus forrás] – Elérhetőség: <http://mon.gov.ua/activity/education/doshkilna/basic1>
2. **Ukrajna törvénye a felsőoktatásról** [Elektronikus forrás] – Elérhetőség: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. **Ukrajna törvénye a módosításokról bizonyos oktatási törvényekben az inkluzív oktatás szervezése érdekében** [Elektronikus forrás] – Elérhetőség: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1324-18>
4. **Ukrajna törvénye az oktatásról** [Elektronikus forrás] – Elérhetőség: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

Kiegészítő dokumentumok és források

1. **Módszertani ajánlások a felsőoktatási szabványok kidolgozásához**, Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma 2016. június 1-jén kiadott 600. számú rendeletével jóváhagyva (módosításokkal) [Elektronikus forrás] – Elérhetőség: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>
2. **A Nemzeti Képesítési Keretrendszer jóváhagyásáról**: Ukrajna Minisztertanácsának 2011. november 23-i 1341. számú határozata [Elektronikus forrás] – Elérhetőség: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#n37>
3. **Felsőoktatási szabvány a második (mesteri) szinthez – Mesterfokozat, Tudományterület: 01 Oktatás/Pedagógia, Szak: 012 Óvodapedagógia** – Elérhetőség: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vyshcha/standarty/2020/05/2020-zatverd-standart-012-m.pdf>
4. **Szakmai szabvány: „Óvodapedagógus”, jóváhagyva** Ukrajna Gazdasági Minisztériuma által, 755-21. számú rendelet, 2021. október 19. – Elérhetőség: https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/357-nakaz_755.pdf
5. **Szakmai szabvány: „Óvodai intézmény vezetője (igazgatója)”, jóváhagyva** Ukrajna Gazdasági Minisztériuma által, 620-21. számú rendelet, 2021. szeptember 28. – Elérhetőség: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/uploads/public/661/692/359/66169235967b4865291744.pdf>
6. **Állami óvodai nevelési szabvány**, bevezetve az Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériumának 2021. január 12-i, 33. számú rendeletével – Elérhetőség: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf

Kiegészítő dokumentumok

1. **A minőségbiztosítás standardjai és ajánlásai a felsőoktatás európai térségében (ESG)** – Elérhetőség: https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf
2. **Az új ukrán iskola koncepciója** – Elérhetőség: <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/07/konczepczya.pdf>
3. **Ukrajna Nemzeti Osztályozója: „Szakmák osztályozója” DK 003:2010** – Kiadó: Socinform, Kijev, 2010. NRK – Elérhetőség: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>
4. **Nemzeti oktatási gloszár: felsőoktatás / 2. kiadás, átdolgozott és kiegészített / szerkesztők: V. M. Zaharchenko, S. A. Kalasnyikova, V. I. Lugovij, A. V. Stavickij, J. M. Rashkevich, Zh. V. Talanova / Főszerk.: V. H. Kremen** – Kijev: Pleiadi Kiadó, 2014, 100 oldal – Elérhetőség: <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsehu.html?download=83:hlosarii-terminiv-vyshchoi-osvity-2014-r-onovlene-vydannia-z-urakhuvanniam-polozhen-novoho-zakonu-ukrainy-pro-vyshchu-osvitu&start=80>
5. **A tudományterületek és szakok listája** – Elérhetőség: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>
6. **Rashkevich J. M.: A Bolognai folyamat és az új felsőoktatási paradigma** – Elérhetőség: <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsehu.html?download=82:bolonskyi-protsehu-nova-paradyhma-vyshchoi-osvity-yu-rashkevych&start=80>
7. **A felsőoktatás minőségbiztosítási rendszerének fejlődése Ukrajnában: információs és elemző áttekintés** – Elérhetőség: <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsehu.html?download=88:rozvytok-systemy-zabezpechennia-iakosti-vyshchoi-osvity-ukrainy&start=80>
8. **Oktatási programok kidolgozása: módszertani ajánlások** / Szerzők: V. M. Zaharchenko, V. I. Lugovij, J. M. Rashkevich, Z. V. Talanova / Főszerk.: V. H. Kremen. Kijev: Állami „NVC Prioritások”, 2014, 120 oldal – Elérhetőség: <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsehu.html?download=84:rozroblennia-osvitnikh-prohram-metodychni-rekomendatsii&start=80>
9. **EQF 2017 (Európai Képesítési Keretrendszer)** – Elérhetőség: <https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-efq/files/en.pdf>, <https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>
10. **QF EHEA 2018 (EHEA Képesítési Keretrendszer)** – Elérhetőség: http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf
11. **ESG – Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (2015)** – Elérhetőség: http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf

12. **ISCED 2011 (Nemzetközi Oktatásstandard Osztályozás, ISCED)** – Elérhetőség: <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>
13. **ISCED-F 2013 (Nemzetközi Oktatásstandard Osztályozás – Oktatási Területek, ISCED-F)** – Elérhetőség: <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>
14. **TUNING** – Információ a szakmai és általános kompetenciákról, valamint példák a standardokra – Elérhetőség: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>

1. sz. melléklet

**Az általános (ÁK) és szakmai kompetenciák (SZK) és az oktatási
komponensek közötti megfelelés mátrixa**

	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15	OK16
AK 1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
AK 2		+			+	+	+	+		+			+	+	+	+
AK 3		+				+	+						+	+	+	+
AK 4	+					+	+		+	+			+	+	+	+
AK 5		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+			+
AK 6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+
AK 7	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
AK 8	+			+				+					+	+	+	+
SZK 1	+				+	+						+	+			+
SZK 2												+	+			+
SZK 3							+					+	+			+
SZK 4	+									+			+			+
SZK 5		+			+			+					+	+	+	+
SZK 6			+						+		+		+	+		+
SZK 7			+						+			+	+			+
SZK 8		+	+	+		+		+					+	+	+	+
SZK 9			+							+	+		+			+
SZK 10			+	+							+		+			+
SzK 11											+		+		+	+

Az elvárt tanulási eredmények (TTE) és az oktatási komponensek közötti megfelelés mátrixa

	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15	OK16
TTE 1					+	+				+		+	+	+	+	+
TTE 2	+									+		+	+	+	+	+
TTE 3		+			+				+					+	+	+
TTE 4						+	+	+				+	+	+	+	+
TTE 5			+	+				+					+			+
TTE 6							+						+			+
TTE 7						+		+				+	+			+
TTE 8		+									+			+	+	+
TTE 9						+		+						+		+
TTE 10					+				+				+			+
TTE 11										+			+			+
TTE 12										+			+			+
TTE 13											+	+	+			+
TTE 14											+		+	+	+	+